

बिहार विधान परिषद्

दैनिक विवरणिका

संख्या- 10

सत्र- 212वां

सदन की कार्यवाही का संक्षिप्त अभिलेख
सोमवार, दिनांक 16.2.2026 ई.

माननीय सभापति, श्री अवधेश नारायण सिंह की
अध्यक्षता में सदन की कार्यवाही आरंभ हुई।

12.00 मध्याह्न से 4.50 बजे अपराह्न तक

आसन को सूचना

माननीय सदस्य, डा. संजीव कुमार सिंह ने आसन को सूचना दी कि राज्य के विश्वविद्यालयों और महाविद्यालय के अतिथि शिक्षक आज अपनी सेवा के समायोजन के लिए धरना दे रहे हैं। सरकार उनके समायोजन की कार्रवाई करे।

अल्पसूचित प्रश्न

प्रश्न संख्या - 131 से 139 उत्तरित हुए।

प्रश्न संख्या - 140 से 151 अनागत हुए।

तारांकित प्रश्न

प्रश्न संख्या - 192 से 200 उत्तरित हुए।

प्रश्न संख्या - 201 से 218 व्यपगत हुए।

आसन का निदेश

प्रश्न संख्या-198 पर आसन से माननीय सभापति ने यह निदेश देने की कृपा की कि माननीय मंत्री इसकी मॉनिटरिंग कर लेंगे।

आसन से सूचना

आसन से माननीय सभापति महोदय ने यह सूचना देने की कृपा की कि दिनांक 17.2.2026 को अपराह्न 1:30 में बिहार विधान परिषद् सचिवालय के उप भवन सभागार में "New Frontier of Space Technology & Development" विषय पर भारतीय अंतरिक्ष अनुसंधान संगठन (इसरो) के निदेशक, श्री निलेश एम. देशाई अपने दो सहयोगियों के साथ व्याख्यान देंगे। यह बहुत इम्पोर्टेंट है। यह अंतराल के समय होगा, अतः सभी माननीय सदस्य इसमें उपस्थित रहेंगे। पुनः सदन के आरंभ होने में यदि पांच-दस मिनट विलंब भी हो जाय तो कोई ये नहीं पूछेंगे कि क्यों देर हो गयी।

2. शून्यकाल

शून्यकाल के दौरान निम्नांकित माननीय सदस्यों ने विभिन्न विषयों की ओर सरकार का ध्यान आकृष्ट किया -

1. डा. सुनिल कुमार सिंह
2. प्रो. संजय कुमार सिंह
3. डा. उर्मिला ठाकुर

आसन का निदेश

आसन से माननीय सभापति महोदय ने यह निदेश देने की कृपा की कि ठीक है, दे दें।

3. ध्यानाकर्षण

आसन का नियमन

आसन से माननीय सभापति महोदय ने यह नियमन देने की कृपा की कि कार्यसूची में अंकित सभी ध्यानाकर्षणों को पढ़ा हुआ माना जाय।

1. माननीय सदस्य, श्री भीसम साहनी द्वारा पश्चिम चम्पारण जिलान्तर्गत बगहा शास्त्रीनगर (बिहार) से बलवनिया (उत्तर प्रदेश) को जोड़ने हेतु प्रस्तावित पुल का निर्माण किये जाने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, डा. दिलीप कुमार जायसवाल ने वक्तव्य दिया।

2. माननीय सदस्या, श्रीमती निवेदिता सिंह एवं अन्य 04 (चार) माननीय सदस्यगण द्वारा रोहतास जिलान्तर्गत सासाराम नगर निगम क्षेत्र में पोस्ट ऑफिस से गौरक्षणी तक पटना-आरा पथ पर स्थित पुराने क्षतिग्रस्त पुल के स्थान पर नए पुल का निर्माण कराने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, डा. दिलीप कुमार जायसवाल ने वक्तव्य दिया।

3. माननीय सदस्या, डा. कुमुद वर्मा द्वारा गयाजी जिला के परैया मुख्यालय से पंचानपुर तक की जर्जर सड़क की मरम्मत अथवा पुनर्निर्माण के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, श्री अशोक चौधरी ने वक्तव्य दिया।

4. माननीय सदस्य, प्रो. (डा.) वीरेन्द्र नारायण यादव द्वारा राज्य में कृषि आधारित रोजगार बढ़ाने एवं ग्रामीण अर्थव्यवस्था की मजबूती हेतु स्वतंत्र बागवानी विभाग का गठन किये जाने के संबंध में ध्यानाकर्षण पढा हुआ माना गया।

(स्थगित।)

5. माननीय सदस्या, श्रीमती मुन्नी देवी द्वारा वैशाली जिलान्तर्गत जन्दाहा बाजार की जर्जर सड़क का निर्माण कराने के संबंध में सरकार का ध्यान आकृष्ट किया गया।

इस पर सरकार की ओर से माननीय मंत्री, श्री अशोक चौधरी ने वक्तव्य दिया।

ध्यानाकर्षण पर सरकार का वक्तव्य

5. माननीय सदस्य, श्री अफाक अहमद खां द्वारा गयाजी जिलान्तर्गत बाराचट्टी प्रखंड की सरवां पंचायत की पठान टोली स्थित छोटे पोखर (तालाब) को अतिक्रमण मुक्त कर उसके सौंदर्यीकरण करने से संबंधित ध्यानाकर्षण पर सरकार का उत्तर।

स्थगित।

(अंतराल)

वित्तीय कार्य

4. वित्तीय वर्ष 2026-27 के आय-व्ययक पर सामान्य वाद-विवाद

(राजस्व एवं भूमि सुधार, खान एवं भूतत्व, नगर विकास एवं आवास, कला एवं संस्कृति, खेल, पिछड़ा वर्ग एवं अति पिछड़ा वर्ग कल्याण)

वित्तीय वर्ष 2026-27 के आय-व्ययक पर सामान्य वाद-विवाद में निम्नांकित माननीय सदस्यों ने अपने विचार व्यक्त किए :-

1. डा. अजय कुमार सिंह
2. श्री भीसम साहनी
3. श्रीमती शशि यादव
4. श्री घनश्याम ठाकुर
5. डा. उर्मिला ठाकुर
6. श्री नीरज कुमार
7. श्री हरि सहनी

(इस अवसर पर उप सभापति महोदय ने आसन ग्रहण किया)

8. डा. समीर कुमार सिंह

तदुपरांत सरकार की ओर से वाद-विवाद पर निम्नांकित माननीय मंत्रियों ने उत्तर दिया -

1. श्री विजय कुमार सिन्हा (राजस्व एवं भूमि सुधार, खान एवं भूतत्व एवं नगर विकास एवं आवास विभाग - मौखिक एवं लिखित वक्तव्य)
2. कला एवं संस्कृति विभाग का लिखित वक्तव्य
3. खेल विभाग का लिखित वक्तव्य
4. पिछड़ा वर्ग एवं अति पिछड़ा वर्ग कल्याण विभाग का लिखित वक्तव्य

5. निवेदन

1. श्री सर्वेश कुमार
2. श्री घनश्याम ठाकुर
3. श्री अशोक कुमार
4. श्री वंशीधर ब्रजवासी
5. डा. अजय कुमार सिंह
6. प्रो. संजय कुमार सिंह
7. श्रीमती शशि यादव
8. श्री जीवन कुमार
9. श्री महेश्वर सिंह
10. श्री रवीन्द्र प्रसाद सिंह

माननीय सभापति महोदय ने सदन की अनुमति से यह निदेश देने की कृपा की कि प्राप्त सभी निवेदनों को निवेदन समिति के माध्यम से संबंधित विभागों को प्रेषित किया जाए।

तत्पश्चात् परिषद् की बैठक मंगलवार, दिनांक 17.2.2026 को
12.00 मध्याह्न तक के लिए स्थगित हुई।

सुभीम शर्मा
16/2/2026

(सुभीम शर्मा)
मुख्य प्रतिवेदक,
बिहार विधान परिषद्।

ज्ञापांक- 187 (3) / वि.प.

पटना, दिनांक 16.2.2026

प्रतिलिपि : बिहार विधान परिषद् के माननीय सदस्यगण/ माननीय मुख्यमंत्री सहित अन्य माननीय मंत्रीगण/ महामहिम राज्यपाल के सचिव, बिहार/ माननीय महाधिवक्ता, बिहार/ माननीय लोकायुक्त, बिहार/ बिहार सरकार के सभी विभाग तथा विभागाध्यक्ष/ सभी राज्यों के विधानमंडलों के सचिव/ लोक सभा तथा राज्य सभा सचिवालय, नई दिल्ली/ विधि मंत्रालय, नई दिल्ली/ पुस्तकालयाध्यक्ष, संसद भवन, नई दिल्ली/ बिहार विधान मंडल पुस्तकालय, पटना/ निदेशक, सूचना एवं जनसंपर्क विभाग, बिहार/ अधिष्ठान निदेशक, आकाशवाणी, पटना/ समाचार संपादक, दूरदर्शन केन्द्र, पटना/ सचिव, बिहार विधान सभा को सूचनार्थ प्रेषित।

अनिल कुमार आनन्द
16.2.2026

(अनिल कुमार आनन्द)
वरीय प्रतिवेदक,
बिहार विधान परिषद्।

روزانہ تفصیلات

۲۱۲واں اجلاس

بہار قانون ساز کاؤنسل

شمارہ-۱۰

ایوان کی کارروائی کا مختصر ریکارڈ

سوموار، ۱۶ فروری، ۲۰۲۶

16.02.2026

عزت مآب چیرمین جناب اودھیش نارائن سنگھ کی صدارت میں

ایوان کی کارروائی شروع ہوئی

12.00 بجے دن سے 04.50 بجے شام تک

کرسی صدارت کو اطلاع

معزز رکن، ڈاکٹر سنجیو کار سنگھ نے کرسی صدارت کو اطلاع دی کہ ریاست کی یونیورسٹیوں اور کالج کے گیسٹ ٹیچر اپنے ایڈجسٹمنٹ کے لئے دھرنا پر بیٹھے ہوئے ہیں۔ حکومت ان کے ایڈجسٹمنٹ کی کارروائی کرے۔

وقفہ سوال و جواب

مختصر میعاد سوال

سوال نمبر- ۱۳۱ سے ۱۳۹ کے جواب دیئے گئے۔

سوال نمبر- ۱۴۰ سے ۱۵۱ ایوان کی میز تک نہیں پہنچے۔

علامتی سوال

سوال نمبر- ۱۹۲ سے ۲۰۰ کے جواب دیئے گئے۔

سوال نمبر۔ ۲۰۱ سے ۲۱۸ ضائع ہوئے۔

صدر نشین کی ہدایت

سوال نمبر۔ ۱۹۸ پر کرسی صدارت سے عزت مآب چیرمین نے یہ ہدایت دینے کی عنایت کی کہ معزز وزیر اس کی مانیٹرنگ کر لیں گے۔

کرسی صدارت سے اطلاع

کرسی صدارت سے عزت مآب چیرمین نے یہ اطلاع دینے کی عنایت کی کہ مورخہ ۱۷ فروری، ۲۰۲۶ کو دن کے ۱۳ء میں بہار قانون ساز کاؤنسل سکرٹریٹ کے انیکسی بلڈنگ اجلاس گاہ میں "New Frontier of Space Technology & Development" کے موضوع پر انڈین اسپیس ریسرچ آرگنائزیشن (اسرو) کے ڈائریکٹر، جناب نیلش ایم دیشائی اپنے دو معاونین کے ساتھ لیکچر دیں گے یہ بہت اہمورٹنٹ ہے۔ یہ وقفہ کے وقت ہوگا، لہذا سبھی معزز رکن اس میں موجود رہیں گے۔ دوبارہ ایوان کے شروع ہونے میں اگر پانچ، دس منٹ کی تاخیر بھی ہو جائے تو کوئی یہ نہیں پوچھیں گے کہ کیوں تاخیر ہو گئی۔

-۲ وقفہ صفر

وقفہ صفر کے دوران مندرجہ ذیل معزز اراکین نے مختلف موضوعات کی جانب حکومت کی توجہ مبذول کی:

- ۱۔ ڈاکٹر سنیل کمار سنگھ
۲۔ پروفیسر سنجے کمار سنگھ
۳۔ ڈاکٹر ارمیلا ٹھاکر

صدر نشین کی ہدایت

کرسی صدارت سے عزت مآب چیرمین نے یہ ہدایت دینے کی عنایت کی کہ ٹھیک ہے، دے دیں۔

-۳ توجہ طلب اطلاع

صدر نشین کی رولنگ

کرسی صدارت سے عزت مآب چیرمین نے یہ رولنگ دینے کی عنایت کی کہ فہرست امور میں درج سبھی توجہ طلب کو پڑھا ہوا تسلیم کیا جائے۔

۱۔ معزز رکن، جناب بھیسم سہنی کے ذریعہ مغربی چمپارن ضلع کے تحت باہا شاستری نگر (بہار) سے بلو نیا (اتر پردیش) کو جوڑنے کے لئے مجوزہ پل کی تعمیر کئے جانے کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، ڈاکٹر دلپ کمار جیسوال نے بیان دیا۔

۲۔ معزز رکن، محترمہ نوید تینا سنگھ ودیگر (چار) معزز اراکین کے ذریعہ روہتاس ضلع کے سہرام میونسپل کارپوریشن علاقہ میں پوسٹ آفس سے گورچھنی تک پنڈہ۔ آ رہ روڈ پر واقع پرانے خستہ حال پل کی جگہ نئے پل کی تعمیر کرانے کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، ڈاکٹر دلپ کمار جیسوال نے بیان دیا۔

۳۔ معزز رکن، ڈاکٹر گمدورما کے ذریعہ گیا جی ضلع پیریاہیڈ کوارٹر سے پچان پور تک کی خستہ حال سڑک کی مرمت یا تعمیر نو کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، جناب اشوک چودھری نے بیان دیا۔

۴۔ معزز رکن، پروفیسر (ڈاکٹر) ویریندر نارائن یادو کے ذریعہ ریاست میں زراعت پر مبنی روزگار بڑھانے اور دیہی اقتصادیات کی مضبوطی کے لئے آزاد محکمہ باغبانی کی تشکیل کئے جانے کے سلسلے میں حکومت کا توجہ طلب پڑھا ہوا تسلیم کیا گیا۔

(ملتی)

۵۔ معزز رکن، محترمہ منی دیوی کے ذریعہ ویشالی ضلع کے تحت جنداہا بازار کی ایتر سڑک کی تعمیر کرانے کے سلسلے میں حکومت کی توجہ مبذول کی گئی۔

اس پر حکومت کی جانب سے معزز وزیر، جناب اشوک چودھری نے بیان دیا۔

توجہ طلب اطلاع پر حکومت کا بیان

۶۔ معزز رکن، جناب افاق احمد خاں کی، گیا جی ضلع کے تحت باراجی بلاک کی سروا پچایت کے پٹھان ٹولی واقع چھوٹی پوکھر (تالاب) کو تجاوزات سے پاک کر اس کی تزئین کاری کرنے سے متعلق، توجہ طلب اطلاع پر حکومت کا جواب۔

ملتی

(وقفہ)

۴۔ مالی امور

مالی سال ۲۷-۲۰۲۶ کے بجٹ پر محکمہ وارانعام بجٹ

(محکمہ محصولات و اصلاحات اراضی، کان و معدنیات، شہری ترقیات و رہائش، فن و ثقافت، کھیل، پسماندہ و انتہائی پسماندہ فلاح)

مالی سال ۲۷-۲۰۲۶ کے بجٹ پر محکمہ وارانعام بجٹ میں درج ذیل معزز اراکین نے اپنے خیالات کا اظہار کیا:

۱۔ ڈاکٹر اجے کمار سنگھ	۲۔ جناب بھسیم ساہنی	۳۔ محترمہ ششی یادو
۴۔ جناب گھنیشام ٹھاکر	۵۔ ڈاکٹر ارمیلا ٹھاکر	۶۔ جناب نیرج کمار
۷۔ جناب ہری سہنی		

(اس موقع پر عزت مآب ڈپٹی چیرمین کرسی نشین ہوئے۔)

۸۔ ڈاکٹر سمیر کمار سنگھ

بعد ازاں حکومت کی جانب سے بجٹ پر درج ذیل معزز وزراء نے جواب دیا:

۱۔ جناب وجے کمار سہنا (محکمہ محصولات و اصلاحات اراضی، کان و معدنیات، شہری ترقیات و رہائش۔ زبانی و تحریری بیان)

۲۔ محکمہ فن و ثقافت کا تحریری بیان

۳۔ محکمہ کھیل کا تحریری بیان

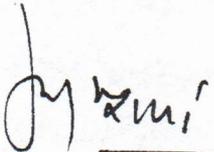
۴۔ محکمہ پسماندہ و انتہائی پسماندہ فلاح

۵۔ عرضداشت

۱۔ جناب سرویش کمار	۲۔ جناب گھنشیام ٹھاکر	۳۔ جناب اشوک کمار
۲۔ جناب نوشی دھر برج واسی	۵۔ ڈاکٹر اجے کمار سنگھ	۶۔ پروفیسر سنجے کمار سنگھ
۷۔ محترمہ ششی یادو	۸۔ جناب جیون کمار	۹۔ جناب مہیشو سنگھ
۱۰۔ جناب رویندر پرساد سنگھ		

عزت مآب چیرمین نے ایوان کی اجازت سے یہ ہدایت دینے کی عنایت کی کہ موصولہ سبھی عرضداشتوں کو عرضداشت کمیٹی کے توسط سے متعلقہ محکموں کو ارسال کیا جائے۔

بعد ازاں کاؤنسل کی نشست منگل مورخہ ۱۷ فروری، ۲۰۲۶ء کو ۱۲ بجے دن تک کے لئے ملتوی ہوئی۔

16/2/2026
(سبھیم شرما)

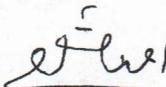
چیف رپورٹر

بہار قانون ساز کاؤنسل

16.02.2026

مکتوب نمبر - (3) 187

ترجمہ کردہ : اردو شعبہ، بہار قانون ساز کاؤنسل، پٹنہ

16/2/2026
(اویناش امن)
سکشن افسر

اردو شعبہ، بہار قانون ساز کاؤنسل